

Vergaderjaar 2008–2009

29 517

Veiligheidsregio's

Nr. 33

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 februari 2009

Hierbij stuur ik u, conform artikel 10f van de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo), mijn rapportage over de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing door de veiligheidsregio's (i.o.) in de periode van 1 juli 2007 tot 1 juli 2008. Ik baseer mijn rapportage op de bevindingen die de Commissarissen van de Koningin mij melden. Tevens bied ik u hierbij de tussenrapportage «Rampenbestrijding op Orde» (bijlage) van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Inspectie OOV) aan.¹

Stand van zaken met betrekking tot de rampenbestrijding

Hieronder geef ik de belangrijkste bevindingen van de Commissarissen van de Koningin en van de Inspectie OOV weer. Het gaat hier met name om de vorming van de veiligheidsregio's, de zorgvraag versus het zorgaanbod, het multidisciplinair opleiden en oefenen, de opkomsttijden tijdens opschaling en gemeentelijke processen en tenslotte het informatie-management. Hieruit trek ik vervolgens mijn conclusies.

Vorming veiligheidsregio's

Alle Commissarissen zijn te spreken over de inzet van de veiligheidsregio's en partners. De regio's onderkennen het belang van regionale beheersplannen en steken veel tijd in actualisering. Sommige regio's werken al toe naar de komst van het regionaal crisisplan, op basis van het wetsvoorstel Veiligheidsregio's. Daarnaast vindt de vorming van veiligheidsbureaus plaats. De regio's zijn bezig met de praktische uitwerking en de uitvoering van beleid ten aanzien van de netwerkorganisatie en samenwerking met andere hulpverleningsdiensten. Een enkele veiligheidsregio slaagt er nog onvoldoende in om alle crisispartners te betrekken bij het regionale proces van voorbereiding, besluitvorming en uitvoering. Sommige gemeenten stellen zich afwachtend op bij de actualisatie van de gemeentelijke rampenplannen vanwege onduidelijkheid over invoering

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

van het wetsvoorstel Veiligheidsregio's, waarmee deze crisisplanvorming naar regionaal niveau zal worden getild.

De Inspectie OOV stelt vast dat bij de totstandkoming van plannen de regio's niet altijd de benodigde partners betrekken. Klassieke partners worden niet altijd betrokken, nieuwe partners (als waterschappen en energieleveranciers) worden nauwelijks betrokken. De inhoud van de regionale beheersplannen is echter over het algemeen goed op orde. Het risicoprofiel, dat mede als basis dient voor het beheersplan, is in een aantal gevallen wel gedateerd. Daarnaast vormt het maken van afspraken over bovenregionale samenwerking een punt van aandacht.

Zorgvraag versus zorgaanbod

Er is volgens de Commissarissen nog veel discussie en onzekerheid in de regio's over de afstemming van de zorgvraag en het zorgaanbod voor grootschalige rampen en crises. Beleid is gericht op het inzichtelijk maken van de kwaliteit en kwantiteit van de hulpvraag voortkomend uit het risicoprofiel. Het willen afstemmen van de hulpcapaciteit van de hulpverleningsdiensten op de maximale zorgvraag is echter niet realistisch. Duidelijk is ook dat bij grotere ongevallen en rampen de regionale organisatie snel overvraagd zal worden en bijstand van buurregio's en andere diensten en organisaties voorbereid dient te worden.

Multidisciplinair opleiden en oefenen

De Inspectie OOV meldt dat in een aantal regio's het opleidings- en oefenbeleidsplan niet voldoet. De hoeveelheid grootschalige multidisciplinaire oefeningen en inzetten in de regio's is over het algemeen weliswaar voldoende, echter aan de uitkomsten van evaluaties van de oefeningen wordt onvoldoende gevolg gegeven. De Inspectie OOV heeft in algemene zin vastgesteld dat de veiligheidsregio's met name de administratieve organisatie ten aanzien van het oefenen en opleiden op orde moeten brengen.

Opkomsttijden tijdens opschaling en gemeentelijke processen

Bij simulaties en praktijktoetsen van de regio's bleek in een aantal gevallen de voorgeschreven opkomsttijd niet te worden gehaald. Belangrijkste oorzaken zijn het vaak nog ontbreken van een mandaat om op meldkamerniveau op te schalen en een gebrekkige automatisering van de alarmering.

Bij de gemeenten heeft de Inspectie OOV het afgelopen jaar een duidelijke inhaalslag waargenomen, ook al tonen de prestaties van de gemeenten nog aanzienlijke verschillen. Zo wordt nog niet in alle gevallen voldaan aan de opkomsteisen van de gemeentelijke teams. Desalniettemin acht de Inspectie OOV de regio's en gemeenten in staat om de samenstelling van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding, de opkomsttijden van de functionarissen en de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen nog voor 2010 in te richten in overeenstemming met de basisvereisten zoals die in het conceptbesluit Veiligheidsregio's staan.

Informatiemanagement

Volgens een aantal Commissarissen zijn in de regio's positieve ervaringen opgedaan met de toepassing van netcentrisch werken en het daarbij ingezette crisismanagement systeem. Slechts enkele regio's zijn in een gevorderd stadium met de implementatie van de netcentrische werkwijze en een geautomatiseerd crisisinformatie management systeem. Daarbij zijn

met name de organisatorische aspecten van belang, die hierbij worden ondersteund door techniek.

De Inspectie OOV constateert echter dat in de meeste onderzochte regio's nog te weinig gebruik wordt gemaakt van een informatiemanager. De regio's geven zonder uitzondering aan dat dit wel wenselijk zou zijn. Bovendien constateert de Inspectie OOV dat er nog te weinig wordt gewerkt met een netcentrisch informatiesysteem. Het gebruik van zo'n systeem kan tot aanzienlijke verbeteringen leiden. In de regio's die al wel gebruik maken van een netcentrisch informatiesysteem, vindt de toepassing niet altijd probleemloos plaats. Op een aantal punten is nog extra inspanning nodig: de Inspectie OOV verwacht dat slechts enkele regio's eind 2009 kunnen voldoen aan de vereisten omtrent het informatie-management.

Bezien moet worden welke oorzaken hier aan ten grondslag liggen. Ik heb aangeboden om het netcentrisch werken te stimuleren en het ontwikkelde crisismanagement systeem Cedric aan te bieden aan de veiligheidsregio's. Inmiddels is duidelijk dat het Veiligheidsberaad een Bestuurscommissie Informatievoorziening gaat instellen die de netcentrische uitrol in goede banen gaat leiden. Ik zal die Bestuurscommissie ondersteunen in het scherp krijgen en realiseren van de organisatorische en financiële randvoorwaarden.

Conclusies

Ik stel vast dat alle regio's hard aan het werk zijn om de kwaliteit van de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing te verbeteren. De Inspectie OOV acht de regio's in staat om eind 2009 op de meeste aspecten te voldoen aan de gestelde eisen.

Het geheel overziend, verwacht ik dat de regio's eind 2009 een grote kwaliteitsverbetering hebben gerealiseerd in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De invoering van het wetsvoorstel veiligheidsregio's en het vastleggen van kwaliteitseisen in wet- en regelgeving geven duidelijkheid en zijn daarmee volgens mij belangrijke voorwaarden om een verdere kwaliteitsverbetering te kunnen realiseren.

Ook in 2009 zal ik de ontwikkeling van de regio's blijven volgen. Hiertoe vinden gesprekken plaats met alle regio's. Na afloop van de gespreksronde zal uw Kamer worden geïnformeerd over de belangrijkste uitkomsten. Daarnaast gaat de Inspectie OOV door met het in beeld brengen van de kwaliteit van de voorbereiding op de rampenbestrijding. Begin 2010 verschijnt haar eindrapportage «Rampenbestrijding op Orde».

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
G. ter Horst